

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 119/2022-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní o návrhu navrhovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], na preskúmanie uznesenia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/181/21/K z 13. októbra 2021 vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov takto

r o z h o d o l :

Návrh **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh navrhovateľky a skutkový stav veci

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným ústavnému súdu 9. februára 2022 domáha preskúmania uznesenia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor pre nezlučiteľnosť funkcií“) č. VP/181/21/K z 13. októbra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) vydaného v konaní podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“).
2. Navrhovateľka žiada zrušenie napadnutého uznesenia.
3. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že navrhovateľke ako verejnej funkcionárke – bývalej generálnej tajomníčke služobného úradu – [REDAKOVANÉ] (ďalej len „úrad“), ktorá bola z verejnej funkcie odvolaná 18. novembra 2020, bola výborom pre nezlučiteľnosť funkcií uložená pokuta za porušenie povinnosti vyplývajúcej z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona. Navrhovateľka bola povinná podať písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov (ďalej len „oznámenie“) za rok 2020 do 30. apríla 2021, podala ho však až 20. augusta 2021.

II. Argumentácia navrhovateľky

4. Navrhovateľka argumentuje, že z funkcie generálnej tajomníčky služobného úradu bola odvolaná 18. novembra 2020, od ukončenia služobného pomeru na úrade nevykonáva žiadnu verejnú funkciu, nie je ani v pracovnom pomere a poberá starobný dôchodok. Oneskoreným podaním oznámenia nevznikol medzi jej osobnými záujmami a verejným záujmom žiadny rozpor, nedošlo ani k žiadnemu zneužitiu výhod verejného funkcionára v jej prospech. Počas celého obdobia štátnozamestnaneckého pomeru si svoje povinnosti štátneho zamestnanca plnila riadne a včas. Ako aj z predchádzajúcich oznámení vyplýva, počas zastávania verejnej funkcie nenadobudla žiaden majetok. Zmyslom a účelom ústavného zákona nie je trestať osoby pri nedodržaní procesnej lehoty. Výbor pre nezlučiteľnosť funkcií má v zmysle ústavného zákona možnosť uložiť pokutu, ale nie je povinný v každom jednotlivom prípade túto pokutu uložiť. Uloženie pokuty by bolo opodstatnené iba vtedy, ak by zo skutkových a objektívnych okolností konkrétneho prípadu vyplývalo, že došlo k zneužitiu verejného záujmu v osobný prospech funkcionára. V prípade sťažovateľky však išlo len o prostú ľudskú zabudlivosť, ktorú ospravedlňuje tým, že už nebola zapojená do riadneho pracovného procesu.

III. Posúdenie dôvodnosti návrhu

5. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu je rozhodnúť o jeho prijatí na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

6. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Ústavný súd v konaniach vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov judikoval, že zmyslom a účelom ústavného zákona je zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s uvedeným verejným záujmom v súvislosti s výkonom ich funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne zneužívaniu postavenia s ňou spojeného na osobný prospech. Zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona (IV. ÚS 177/07, III. ÚS 141/2010, II. ÚS 188/2014).

8. Konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konaním *sui generis* upraveným ústavným zákonom, v rámci ktorého oprávnený orgán v konečnom dôsledku rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach verejných funkcionárov vyplývajúcich verejným funkcionárom predovšetkým z čl. 4 až 8 ústavného zákona (III. ÚS 229/2017, II. ÚS 315/2018). V takomto konaní musí byť bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že verejný funkcionár nespĺnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené ústavným zákonom alebo zákonom (čl. 9 ods. 6 ústavného zákona).

9. Ústavný súd tiež judikoval, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov leží dôkazné bremeno primárne na dotknutom verejnom funkcionárovi (navrhovateľovi), ktorý, aby bol v konaní pred ústavným súdom úspešný, musí preukázať, že jeho konanie ako verejného funkcionára nebolo v rozpore s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona, teda že povinnosti verejného funkcionára vyplývajúce z tohto ústavného zákona neporušil, a preto nebol dôvod, aby bol sankcionovaný napadnutým rozhodnutím, ktorého súčasťou je spravidla aj pokuta (II. ÚS 125/2016, II. ÚS 787/2016, III. ÚS 632/2017, II. ÚS 183/2021).

10. Z ustanovení zákona o ústavnom súde (§ 234 a nasl.) vyplýva, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je v právomoci ústavného súdu preskúmať, či je rozhodnutie orgánu konajúceho vo veci ochrany verejného záujmu z ústavného hľadiska udržateľné a akceptovateľné.

11. Navrhovateľka nespĺnenie povinnosti podať oznámenie v lehote podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona nepoprela ani vo vyjadrení zo 17. augusta 2021 adresovanom výboru pre nezlučiteľnosť funkcií, ani v samotnom návrhu adresovanom ústavnému súdu.

12. Čo je však z ústavného hľadiska kľúčové, poukazuje sťažovateľka na okolnosť, že v období, keď mala podľa ústavného zákona podať oznámenie, už nebola aktívne zaradená v pracovnom procese, bola na dôchodku a na povinnosť podať oznámenie si včas nespomenula, podľa ústavného zákona nie je relevantným argumentom a ospravedlnením nespĺnenia si tejto povinnosti. Ľudsky je pochopiteľné, že navrhovateľka zabudla podať oznámenie včas (do 30. apríla 2021), keďže v tom čase už nezastávala verejnú funkciu, je starobnou dôchodkyňou, avšak ústavnoprávne ide o argument irelevantný a dôvod, ktorý nezabavuje navrhovateľku povinnosti podať včasne oznámenie v zmysle čl. 7 ústavného zákona (m. m. II. ÚS 448/2018, II. ÚS 466/2021).

13. Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nespĺnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie obsahuje aj povinnosť zaplatiť pokutu podľa odseku 10.

14. Pokiaľ sťažovateľka tvrdí, že ústavný zákon umožňuje uloženie pokuty, neukladá však povinnosť jej uloženia v každom prípade, s týmto sa nie je možné stotožniť. Ako vyplýva z čl. 9 ods. 6 ústavného zákona, rozhodnutie, ktorým sa konštatuje, že konanie alebo opomenutie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom alebo zákonom, obligatórne obsahuje

povinnosť zaplatiť pokutu podľa čl. 10 ústavného zákona. Ústavný zákon neupravuje možnosť upustiť od uloženia pokuty s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu.

15. Navrhovateľka žiadnym relevantným spôsobom napadnuté uznesenie nespochybnila ani nevyvrátila porušenie povinnosti z jej strany, navyše ani neoznačila základné práva a slobody, ktoré mali byť napadnutým uznesením porušené. Aj keď sa navrhovateľke môže napadnuté uznesenie javiť ako prísne a nespravodlivé, z ústavnoprávneho hľadiska s prihliadnutím na námietky navrhovateľky obstoja.

16. Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh navrhovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnený.

17. Ústavný súd ďalej uvádza, že predmetná vec navrhovateľky je postihnutá nedostatkom, keď nie je splnená zákonom ustanovená požiadavka povinného zastúpenia navrhovateľky advokátom v zmysle § 34 ods. 1 v spojení s § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd však neprikročil k využitiu možnosti zverenej mu § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde a nevyzýval navrhovateľku na odstránenie predmetnej vady jej návrhu na začatie konania, pretože ani eventuálne následné predloženie plnomocenstva na zastupovanie advokátom by vzhľadom na ústavným súdom konštatovanú zjavnú neopodstatnenosť návrhu na začatie konania nemohlo viesť k prijatiu návrhu na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2022

Peter Straka
predseda senátu